

Jazykový test: 50 otázek, u každé otázky je jedna správná odpověď, za správnou odpověď se uděluje jeden bod, za špatnou odpověď se body nestrhávají.

1. Vyberte nejvhodnější doplnění textu:

Mnoho plateb bylo připsáno ještě během minulého víkendu. Výzvy _____ odešleme zítra.

- A. nezaplatícím
- B. nezaplatilým
- C. nezaplativším
- D. nezaplaceným

Z následujícího textu vycházejí úkoly č. 2–5:

Firma Českomoravský šterk jedná s městem Jihlava o obnovení provozu v kamenolomu Kosov. Protože se obyvatelům této místní části města loni nelíbil záměr vozit čtvrtinu vytěženého kamene nákladními auty přes Kosov, navrhli těžaři, že budou všechen kámen přepravovat z lomu pomocí přílehlé železniční vlečky. S městem se kvůli tomu ještě plánují dohodnout na dlouhodobém pronájmu překladiště. Společnost v dnešní tiskové zprávě uvedla, že by chtěla těžbu obnovit za dva až čtyři roky.

(jihlavsko.drba.cz; upraveno)

2. V textu se nacház(ej)í:

- A. dvě složená slova
- B. tři složená slova
- C. čtyři složená slova
- D. pět složených slov

3. Vyberte správné tvrzení:

- A. V textu se vyskytuje aspoň jedna vedlejší věta podmětná.
- B. V textu se vyskytuje aspoň jedna vedlejší věta předmětná.
- C. V textu se vyskytují právě dvě věty s nevyjádřeným podmětem.
- D. V textu se vyskytuje aspoň jedna věta bezpodmětná (jednočlenná).

4. V textu se nevyskytuje infinitiv:

- A. ve funkci předmětu
- B. ve funkci přívlastku
- C. jako součást složeného tvaru spolu s pomocným slovesem
- D. jako součást složeného přísudku spolu s fázovým slovesem

5. Vyberte podstatné jméno, které je způsobem utvoření nejbližší podstatnému jménu *těžař*:

- A. pletař
- B. včelař
- C. vlekař
- D. hrobař

Z následujícího textu vycházejí úkoly č. 6–10:

Vteřina

Tento dnes nám zcela běžný výraz pro šedesátou část minuty není v češtině o mnoho starší (K) _____. Jungmann má pro slovo to nejstarší doklad ze Sedláčkových *Základů měřictví čili geometrie* (v Praze (L) _____). Sedláček patrně výraz ten utvořil. Vykládá na str. 17 jmenovaného spisu: „Každý stupeň dělíme do 60 menšin (minuta) a je znamenáme proužkem vpravo nad čtenou; menšinu dělíme do 60 vteřin (secunda minuta) od slova vterý, uterý tolik co druhý – jako třetina od třetí, tak vteřina od vterý.“ Slovo *vterý* ‚druhý‘, od něhož správně slovo *vteřina* utvořil, mohl znát jen z rukopisu Královédvorského, kde se několikrát vyskytuje [...]. (M) _____ tedy slovo *vteřina* také k těm výrazům nové češtiny, jež souvisí s rukopisem Královédvorským [...].

(Autorem textu je český jazykovědec Oldřich Hujer.)

6. Označte nejvhodnější doplnění vynechaného místa (K):

- A. jedno sto let
- B. jednoho sta let
- C. jedním stem let
- D. jednomu stu let

7. Na vynechané místo (L) doplňte nejpravděpodobnější letopočet vydání Sedláčkovy práce o měřictví:

- A. 1722
- B. 1772
- C. 1822
- D. 1872

8. Označte nejvhodnější tvrzení o vynechaném místě (M):

- A. Na vynechané místo se hodí tvar *Přísluší* i tvar *Upírá se*.
- B. Na vynechané místo se hodí tvar *Směřuje* i tvar *Připojuje se*.
- C. Na vynechané místo se hodí tvar *Náleží*, ale nehodí se tam tvar *Cílí*.
- D. Na vynechané místo se hodí tvar *Patří*, ale nehodí se tam tvar *Řadí se*.

9. Označte tvrzení, které není v souladu s výchozím textem:

- A. Sedláček ve své práci navrhuje pojmenování časových jednotek.
- B. Pokud platí, že jméno Jungmann v textu označuje Jungmannův *Česko-německý slovník*, pak je užito metonymicky.
- C. Ve svém vlastním textu označuje O. Hujer význam potenciálně neznámého slova jednoduchými uvozovkami.
- D. Místo dnes obvyklé základní číslovky dílové (označující díl, část celku) se v textu objevuje konstrukce s číslovkou řadovou.

10. Označte mluvnicky i věcně správnou parafrázi druhé věty výchozího textu:

- A. Dolože stáří slova *vteřina*, užívá Jungmann Sedláčkova spisu.
- B. Doloživ stáří slova *vteřina*, užívá Jungmann Sedláčkova spisu.
- C. Dokládav stáří slova *vteřina*, užívá Jungmann Sedláčkova spisu.
- D. Dokládaje stáří slova *vteřina*, užívá Jungmann Sedláčkova spisu.

Z následujícího textu vycházejí úkoly č. 11–15:

Vyskytne-li se jedinec, jenž nemá pevně ukotvené etické normy a který v minulosti opakovaně zakusil (N) at' už reálné, či pouze subjektivně prožívané ponižování (O) a současně se nachází v situaci, kdy si může všichni tuto svou bolest, frustraci a minulé příkoří vybit na jiných bezmocných, pak zde máme velmi pravděpodobně masového vraha či válečného zločince, poněvadž takový člověk bude s velkou slastí zažívat kompenzaci své vlastní bezmoci a malosti tím, že si vybere vraždění a týrání, čímž se bude cítit velký a mocný.

(aktualne.cz, upraveno)

11. Vyberte správné doplnění interpunkce na místa vyznačená v textu (N) a (O):

- A. Na místo (N) i na místo (O) patří čárka.
- B. Na místo (N) ani na místo (O) nepatří čárka.
- C. Na místo (N) patří čárka, na místo (O) nepatří čárka.
- D. Na místo (N) nepatří čárka, na místo (O) patří čárka.

12. Vyberte správné tvrzení o slovech z výchozího textu (v textu jsou podtržena):

- A. Výraz *jenž* je spojka.
- B. Výraz *at'* je předložka.
- C. Výraz *bezmocných* je přídavné jméno.
- D. Výraz *takový* je zájmeno.

13. Vyberte správné tvrzení:

- A. Výchozí souvětí se skládá z 9 vět a obsahuje aspoň jednu vedlejší větu časovou.
- B. Výchozí souvětí se skládá z 9 vět a obsahuje aspoň jednu vedlejší větu podmínkovou.
- C. Výchozí souvětí se skládá z 10 vět a obsahuje aspoň jednu vedlejší větu přísudkovou.
- D. Výchozí souvětí se skládá z 10 vět a obsahuje aspoň jednu vedlejší větu přívlastkovou.

14. Mezi slovesnými tvary *vyskytne se, nemá, zakusil, nachází se, může, vybit, zažívat, vybere si a cítit se* je/jsou:

- A. šest sloves dokonavých a tři slovesa nedokonavá
- B. pět sloves dokonavých a čtyři slovesa nedokonavá
- C. čtyři slovesa dokonavá a pět sloves nedokonavých
- D. tři slovesa dokonavá a šest sloves nedokonavých

15. Ve výchozím textu se nacházejí několikanásobné větné členy, tj. dvojice, případně trojice souřadně spojených slov (souřadně spojené vedlejší věty neuvažujte). Určete, kolik těchto několikanásobných větných členů (tj. dvojic či trojic, ne jednotlivých slov) plní syntaktickou funkci předmětu:

- A. 2
- B. 3
- C. 4
- D. 5

Z následujícího textu vycházejí úkoly č. 16–24:

O „nesprávnosti“, nekodifikovanosti takových prostředků, jako je např. podoba *vězenkyně* (místo *vězeňkyně*), nemají (ani profesionální) uživatelé češtiny povětšinou vědomou znalost. Prostředky, jejichž nesprávnost je často připomínána, jsou nápadnější a v procesu redakce a korektur jsou z textů odstraněny ve větším množství případů; v korpusu jsou tak z produkčního hlediska výrazně podreprezentovány – jde o jakési (P) _____ kodifikace, např. *bychom / by jsme, soustředím se / budu se soustředit* aj. Mnoho uživatelů češtiny má o jejich „nesprávnosti“ vědomou znalost, záleží jim na tom, aby se nešířily, jelikož s jejich přítomností v úzu si spojují úpadek jazyka. Naopak prostředky, o nichž to neplatí, jsou nápadně méně a v procesu redakce či korektury je jich z textů odstraněno menší množství. Jejich šíření v úzu je přitom (Q) _____, a to zejm. proto, že nebyli upozorněni, že jsou „nesprávné“, nekodifikované. Takto se např. v tichosti šíří nekodifikované podoby jako *stádium, perzekuovat, krájet s nožem* aj. **V prvním případě navíc rozšířené vědomé znalosti o nesprávnosti takových prostředků vedou k fixaci jakési schizofre***í situace, v níž by mnoho lidí mělo tendenci používat nekodifikovaný, ale (pro ně) noremní prostředek, jenže nechtějí, jelikož znají poučku o jeho „nesprávnosti“ nebo jsou oni sami (nebo jejich texty) na jejím základě opravováni.** Jazyková změna tak nedobíhá do konce a daný stav uživatelům ***těžuje (jazykový) život. Ve druhém případě je naopak šance se naznačené schizofre***í situaci vyhnout. Jazyková změna má šanci doběhnout do konce a (jazykový) život tak uživatelům ne***těžovat. Na případy, o jejichž nesprávnosti nejsou rozšířeny vědomé znalosti, by se tak – podle mého názoru – uživatelé češtiny (zejm. ti profesionální) neměli vůbec upozorňovat. Vztaženo k našemu případu jde tedy o to, aby proti variantě *vězenkyně* nezačalo stejné lingvistické tažení, které se už dlouhou dobu vede např. proti negativnímu *diky* a řadě jiných prostředků. Přinejmenším tehdy, když případné kodifikování nějakého prostředku už jen „legalizuje“ jeho noremnost – jako je tomu i u sledované podoby *vězenkyně* –, je namíste toto kodifikování provést nenápadně a v tichosti. Jinak by hrozilo, že se uživatelé češtiny dozvědí, že daný prostředek nebyl kodifikovaný, odvodí si z toho, že je/byl „nesprávný“, a nebudou ho chtít kvůli této vědomé znalosti používat – což by vedlo ke schizofre***í situaci naznačené výše.

(M. Beneš v časopise *Naše řeč*, 2019, upraveno)

16. Slova s vynechanými písmeny, místo nichž jsou v textu znaky ***, se správně píší:

- A. schizofrení a stěžovat
- B. schizofrení a ztěžovat
- C. schizofrenní a stěžovat
- D. schizofrenní a ztěžovat

17. Označte slovo, které se svým významem nejlépe hodí na vynechané místo (P):

- A. efekty
- B. etikety
- C. emblémy
- D. elementy

18. Označte úsek textu, který se nejlépe hodí na vynechané místo (Q):

- A. většině (těch stejných) uživatelů češtiny zcela lhostejné
- B. většině (těm stejným) uživatelům češtiny zcela lhostejné
- C. většině (těch stejných) uživatelů češtiny zcela lhostejným
- D. většině (těm stejným) uživatelům češtiny zcela lhostejným

19. Vyberte tvrzení, které je v souladu s výchozím textem:

- A. Zpřesněním kodifikace je třeba docílit odstranění jazykových nesprávností.
- B. Dosud nenápadným jazykovým prostředkům hrozí nežádoucí zájem uživatelů jazyka.
- C. Nízké povědomí uživatelů jazyka o kodifikaci obvykle zpomaluje průběh jazykové změny.
- D. Kodifikací se novému jazykovému prostředku zajistí uznání a přijetí mezi uživateli jazyka.

20. Určete nejpravděpodobnější příčinu vzniku a rozšíření nekodifikované podoby vězenkyně:

- A. Ve skupině *-ňk-* došlo k běžné spodobě znělosti, srov. dvojici *běžec* [-ž-] – *běžkyně* [-šk-].
- B. Ve skupině *-ňk-* došlo ke ztrátě měkkosti první souhlásky, protože předcházející souhláska [z] také není měkká.
- C. Ve skupině *-ňk-* došlo k nahrazení hlásky [ň] hláskou [ŋ], která je následující hlásce [k] bližší místem artikulace než [ň].
- D. Ve skupině *-ňk-* došlo k nahrazení hlásky [ň] hláskou [ŋ], která se od následující hlásky [k] způsobem artikulace odlišuje výrazněji než [ň].

21. Označte správnou charakteristiku souvětí začínajícího slovy *V prvním případě* (ve výchozím textu je vyznačeno tučně):

- A. Jedná se o souřadné souvětí o pěti větách.
- B. Jedná se o podřadné souvětí o pěti větách.
- C. Jedná se o souřadné souvětí o šesti větách.
- D. Jedná se o podřadné souvětí o šesti větách.

22. Označte řádek s příkladem tzv. negativního *díky*, na které se odkazuje v textu:

- A. Ne, díky, kávu nechci, už jsem snídal.
- B. Nečekám za tohle rozhodnutí díky ani chválu.
- C. V nové verzi počítačové hry se mi ta funkce nechce zobrazit. Fakt nedíky!
- D. Na severní Moravě zkolabovala díky noční sněhové vánici železniční doprava.

23. Na následujících řádcích jsou čtyři relevantní charakteristiky výchozího textu. Označte tu z nich, která má nejvolnější vztah ke třem zbývajícím charakteristikám, tj. tu, která je na třech zbývajících nejméně závislá:

- A. Pro výchozí text je typické jmenné vyjadřování.
- B. Ve výchozím textu je hojně zastoupeno opisné pasivum.
- C. Pro výchozí text je charakteristické vysoké zastoupení modálních výrazů.
- D. Ve výchozím textu stojí mnoho abstraktních substantiv v pozici podmětu.

24. Označte tu z následujících vět, která i při běžném čtení umožňuje dvě různé interpretace s ohledem na činitele děje:

- A. Uživatelé češtiny by se na to neměli dívat.
- B. Uživatelé češtiny by se na to neměli upírat.
- C. Uživatelé češtiny by se na to neměli soustředit.
- D. Uživatelé češtiny by se na to neměli připravovat.

Z následujícího textu vycházejí úkoly č. 25–28:

Vrácení telefonu do továrního nastavení je proces, při kterém smažete veškeré nastavení a všechna data uložená v interní paměti. Jakmile uvedete smartphone zpět do továrního nastavení, bude softwarově vypadat stejně, jako když jste ho poprvé vybalili z krabice. Tento proces se provádí například v situaci, kdy máte zahlcený telefon nebo se vyskytují problémy s jeho ovládáním. V tomto článku se dozvíte, jak vrátit mobil do továrního nastavení u jednotlivých operačních systémů. Platí totiž, že i ty nejlepší telefony občas mohou narazit na problém.

(alza.cz, upraveno)

25. Označte řádek, na kterém je k slovesnému tvaru z textu správně přiřazen jeho infinitiv (tvary sloves jsou ve výchozím textu podtrženy):

- A. uvedete – uvádět
- B. smažete – smazat
- C. dozvíte se – dozvídat se
- D. vyskytují se – vyskytnout se

26. Ve výchozím textu se vyskytuje:

- A. vedlejší věta účelová
- B. vedlejší věta příčinná
- C. vedlejší věta podmětná
- D. vedlejší věta přísudková

27. Vyslovíme-li slova z textu *paměti, zpět a občas* (a to izolovaně, oddělené z obou stran pauzami), budou v nich následující počty shodných hlásek:

- A. *paměti* a *zpět* – 2 shodné hlásky; *zpět* a *občas* – 1 shodná hláska
- B. *zpět* a *občas* – 1 shodná hláska; *paměti* a *občas* – 2 shodné hlásky
- C. *paměti* a *zpět* – 2 shodné hlásky; *paměti* a *občas* – 2 shodné hlásky
- D. *paměti* a *zpět* – 3 shodné hlásky; *paměti* a *občas* – 1 shodná hláska

Otázku č. 28, vztahující se k výchozímu textu, řešte s pomocí následující informace z jazykovědné encyklopedie:

Jméno odvozené ze slovesného kmene příponou -ní/-tí-, primárně označující událost (děj n. stav), sekundárně může označovat též výsledek děje, popř. jiný předmět, osobu či místo s dějem/stavem spjaté; např.:

- (a) *Oznámení_{děj} výsledků předsedou komise proběhlo v tichosti.*
- (b) *Na vývěsce jsem si přečetl oznámení_{výsledek} o změně cen plynu a elektřiny.*
- (c) *Včera jsem koupil dvě překrásná svatební oznámení_{předmět}.*

(czechency.org, upraveno)

28. V prvním souvětí výchozího textu, vyznačeném tučně, jsou použita podstatná jména *vrácení a nastavení*. Na základě výše uvedené informace z jazykovědné encyklopedie určete, zda tato jména v daném souvětí fungují jako děj, výsledek, nebo předmět:

- A. *Vrácení i nastavení* fungují nejspíše shodně jako děje.
- B. *Vrácení i nastavení* fungují nejspíše shodně jako předměty.
- C. *Vrácení* funguje nejspíše jako děj, *nastavení* funguje nejspíše jako výsledek.
- D. *Vrácení* funguje nejspíše jako výsledek, *nastavení* funguje nejspíše jako předmět.

29. Mezi indoevropské jazyky patří:

- A. irština
- B. turečtina
- C. estonština
- D. maďarština

30. Označte řádek s dvojicí výrazů, které k sobě významově nepatří:

- A. pád – dativ
- B. číslo – plurál
- C. slovesný rod – aktivum
- D. slovesný čas – indikativ

31. Označte řádek s větou, ve které se podstatné jméno v množném čísle liší od podstatných jmen v množném čísle ve všech ostatních větách v rodě:

- A. V písku jsou příměsky hrubého šterku.
- B. V misce zůstaly kousky ze sladké hrušky.
- C. V džungli ležely trosky havarovaného letadla.
- D. V notesu byly zápisky z divadelního představení.

32. Označte řádek s chybně utvořeným přídavným jménem:

- A. Horní Poříčí – hornopoříčští (fotbalisté)
- B. Horažďovice – horažďovičští (fotbalisté)
- C. Mnichovo Hradiště – mnichovohradišťští (fotbalisté)
- D. Slatina nad Zdobnicí – zdobnickoslatinští (fotbalisté)

33. Označte řádek, na kterém je sloveso bez předpony:

- A. sušit, splést se, zavírat
- B. poslat, zřítit se, obchodovat
- C. zapomenout, sjet se, uklízet
- D. důvěřovat, zpotit se, podřimovat

34. Označte řádek, na kterém se nenachází přívlastek:

- A. Umíš snadno oloupat vejce naměkko?
- B. O víkendu stěhuju babičku na chalupu.
- C. V téhle situaci mi bohužel nemůžeš poradit.
- D. Klidně dám dítěti k obědu rizoto s hráškem.

35. Vyberte pravdivé tvrzení o větě *Umím malovat prsty na nohou*:

- A. Věta má jen jeden význam, protože slovo *prsty* je jednoznačně ve 4. pádě a je předmětem.
- B. Věta má jen jeden význam, protože sloveso *malovat* vyžaduje pouze doplnění předmětem.
- C. Věta má přinejmenším dva významy, protože sloveso *malovat* nemá žádnou valenci.
- D. Věta má přinejmenším dva významy, protože slovo *prsty* může být jak předmětem, tak prostředkem.

36. Označte řádek s nejjednoznačnější interpretací výrazu *ti*:

- A. Ale tuhle knihu jsem ti ještě nečetla!
- B. A koho ti tvoji známí přivedou dneska?
- C. Já ti budu chodit po večerech pomáhat, chceš?
- D. Novotná ti dala tu zkoušku ze syntaxe za jedna!

37. Označte správné tvrzení o následujícím titulku zpravodajského textu (předpokládejme, že čtenáři není o filmu ani o jeho režisérovi nic známo):

Film Zpráva o záchraně mrtvého režiséra Václava Kadrnky se představuje pomocí traileru a plakátu

- A. Rozvitý podmět umožňuje právě dvě různé významové interpretace titulku.
- B. Rozvitý podmět umožňuje právě tři různé významové interpretace titulku.
- C. Rozvitý podmět umožňuje právě čtyři různé významové interpretace titulku.
- D. Rozvitý podmět umožňuje přinejmenším pět různých významových interpretací titulku.

38. Označte řádek s dvojicí ustálených spojení, která jsou si svým významem nejbližší:

- A. Práskla do bot. – Udělala krátký proces.
- B. Šlo to jako na drátkách. – Viselo to na vlásku.
- C. Každý chvilku tahá pilku. – Každá liška svůj ocas chválí.
- D. Dostal se tam jako Pilát do kréda. – Přišel k tomu jako slepý k houslím.

39. Označte řádek s větou, ve které je ustálené spojení třeba doplnit slovem z jiné významové oblasti než na všech ostatních řádcích:

- A. Včera ale padla kosa na _____.
- B. Z očí se jim valily slzy jako _____.
- C. Sám tomu rozumíš jak koza _____.
- D. Kdepak, nevěřím tomu ani za _____.

Z následujícího úryvku textu vycházejí úkoly č. 40–44:

Povědomí, které mají mluvčí o jazyce a významu, se liší od povědomí, které lze vyvolat u jiných neurofyziologicky založených procesů, jako je např. pohyb, dýchání nebo vidění. Těm lze věnovat pozornost, tj. sledovat je a do jisté míry je ovlivňovat. Věnujeme-li pozornost procesům vidění, např. způsobu, jímž se nám jistý objekt vizuálně jeví, rozdílům způsobovaným různým osvětlením nebo různou polohou naší hlavy, pak to, co pozorujeme, nepodléhá ještě normativním soudům. Vezměme známý příklad dvojrozměrně zakreslené krychle. Určitou její stranu můžeme vidět jako stranu přední, nebo naopak zadní, a můžeme se dokonce přimět k „přepínání“ mezi oběma pohledy, žádný ze způsobů vidění ale není tím „správným“.

S významem se to má jinak. Předpokládejme, že si nejsme jisti, jak interpretovat určitou promluvu, neboť jedno z obsažených slov může mít kterýkoli ze svých dvou významů. V tomto případě nepozorujeme prostě, co se v nás děje, ale jsme zmateni nebo znepokojeni. Nejedná se o dvě rovnocenné možnosti, mezi kterými bychom mohli podle libosti přepínat. Musíme si vybrat jednu a na volbě záleží: jen jedna z možností je správná.

(Autorem textu, přeloženého do češtiny a upraveného, je holandský učenec M. Stokhof.)

40. Vyberte lingvistickou disciplínu, k níž se výchozí text nejspíše řadí:

- A. syntax
- B. sémantika
- C. pragmatika
- D. sociolingvistika

41. Vyberte tvrzení, které odpovídá obsahu druhého odstavce výchozího textu (bez ohledu na terminologii, kterou autor užívá):

- A. Je jisté, že autor mluví pouze o dvou významech polysémního (víceznačného) slova.
- B. Je jisté, že autor mluví pouze o dvou různých homonymech, tj. stejně znějících slovech, případně tvarech.
- C. Autor může mluvit jak o dvou významech polysémního slova, tak o dvojici homonym.
- D. Autor určitě nemluví ani o dvou významech polysémního slova, ani o dvojici homonym.

42. V syntaktickém celku začínajícím *Určitou její stranu, který je ve výchozím textu vyznačen tučně, jsou tři interpunkční čárky. Vyberte odpovídající odůvodnění toho, proč jsou napsány správně:*

- A. Všechny tyto tři čárky signalizují stejný významový vztah (poměr) mezi souřadně spojenými větnými členy nebo větami.
- B. Každá z těchto tří čárek signalizuje jiný významový vztah (poměr) mezi souřadně spojenými větnými členy nebo větami.
- C. První a druhá čárka signalizuje stejný významový vztah (poměr) mezi souřadně spojenými větnými členy nebo větami. Třetí čárka odpovídá jinému významovému vztahu.
- D. První a třetí čárka signalizuje stejný významový vztah (poměr) mezi souřadně spojenými větnými členy nebo větami. Druhá čárka odpovídá jinému významovému vztahu.

43. V syntaktickém celku začínajícím *Musíme si vybrat, který je ve výchozím textu vyznačen podtržením, jsou tři věty. Vyberte nejvhodnější charakteristiku tohoto syntaktického celku:*

- A. Mezi 1. a 2. větou na jedné straně a 3. větou na straně druhé je významový vztah. Ve 3. větě je vyjádřena příčina 1. a 2. věty.
- B. Mezi 1. a 2. větou na jedné straně a 3. větou na straně druhé je významový vztah. V 1. a 2. větě je vyjádřeno srovnání s 3. větou.
- C. Mezi 1. a 2. větou na jedné straně a 3. větou na straně druhé je významový vztah. Ve 3. větě je vyjádřen důsledek 1. a 2. věty.
- D. Mezi 1. a 2. větou na jedné straně a 3. větou na straně druhé není žádný významový vztah, a proto se na daném místě píše dvojtečka.

44. Vyberte správné tvrzení o počtu hlásek ve slovech z textu:

- A. Ve slově *povědomí* vyslovíme 9 hlásek a ve slově *přimět* vyslovíme 6 hlásek.
- B. Ve slově *věnovat* vyslovíme 8 hlásek a ve slově *vezměme* vyslovíme 7 hlásek.
- C. Ve slově *věnovat* vyslovíme 8 hlásek a ve slově *dvojrozměrně* vyslovíme 13 hlásek.
- D. Ve slově *povědomí* vyslovíme 8 hlásek a ve slově *dvojrozměrně* vyslovíme 12 hlásek.

45. Vyberte vhodné doplnění na závěr následujícího příběhu:

Jen tak z plenéru jsem se přihlásil na humanitární školu, přesněji na katedrálu české literatury. Rodičům jsem to nakonec vysvětlil, ale naše konzervace nebyly moc hezké. Na školu jsem se musel poměrně dlouho adoptovat, způsobil jsem nejedno foyer a moje snaha málem skončila fiakrem, protože nejsem žádný _____.

- A. hrabě
- B. kanón
- C. renegát
- D. suvenýr

Z následujícího textu vycházejí úkoly č. 46–50:

Duchaplný člověk nemůže být docela šeredný – rozum, _____ vidíme prosvítat z jeho očí, zušlechťuje i nepěkné rysy.

(Autorkou citátu je spisovatelka Marie Knitschková [Knitschke]; text byl upraven.)

46. Přísudek první věty výchozího souvětí je tvořen slovy:

- A. nemůže
- B. nemůže být
- C. nemůže být šeredný
- D. nemůže být docela šeredný

47. Na vynechané místo textu patří zájmeno ve tvaru:

- A. již
- B. jež
- C. jejž
- D. jenž

48. Výraz *prosvítat* je v příslušné větě:

- A. doplňkem
- B. předmětem
- C. přívlastkem
- D. součástí přísudku

49. Vyznačte správné tvrzení:

- A. Základní tvar k tvaru *zušlechťuje* je *zušlechtit*.
- B. Slovo *zušlechťuje* bylo odvozeno od slova *ušlechtilý*.
- C. Ve slově *zušlechťuje* jsou právě dvě slovotvorné předpony.
- D. Ve slově *zušlechťuje* není *-t'* součástí kořene, protože v příbuzném slově *šlechtný* je odděleno od kořene další hláskou.

50. Vyberte slovo, která bylo utvořeno stejným způsobem jako slovo *duchaplný*:

- A. černobílý
- B. zlatonosný
- C. sebevědomý
- D. málomluvný

-- Konec jazykového testu. --